

cujus sola via Brixianenses sperabant; erat enim illis inde vietus per Benacum, qui lacus inter agrum Veronensem, & Brixensem situs est: Hoc non Scipionis diligentissimi & magnanimi Imperatoris, sed Venetorum culpâ evenerit. Qui hoc tempore pecunias, & impensas pepererunt; credo, ut antedixi, ob parandam classem in Barbaros, qui cum omnem ferè Græciam occupaverint, nunc, tanta est eorum indolentia, Italiz ruinam, & servitutem ministrant.

Capuanus & Petachius Soncinum tertio Idus Novembrias cum essent pro ejus loci tutela, direptum pro parte (ut ferebatur) defruere, propterea quod, ut ipsi ajebant, Soncinenses ab imperio Venetorum decicere conspiraverant. At id verum esse, plurimi conjecturis judicabant. Nobis vero per id temporis Brixia commorantibus nunquam de dispersione patuit. Illud certè scimus, Brixianenses ob eam rem incredibili dolore affecitos. Exemplo enim Soncinensem Oppidis in agro eorum restantibus, quæ perpaucia erant, male prædagabant; quod factum modestè fatis disseminabant, ostendentes futuram Dominii Venetorum infamiam, quandoquidem subditos ejus stipendiarii suis in prædam dari, ac diripi patiatur. Legati Exercitus, & Urbis Reatores, Capuani factum vehementer damnabant, audax facinus ausum invito Principe, & Senatu graviter ferente in medios Cives pervulgabant. Scipio verò rem nunciavit vix creditit, ostendens, non mediocrem esse suo iudicio fidem & modestiam Capuani. Erant etiam, qui de Capuano obloquerentur, quod cum Annibale sensisset ad Renatum Duxem optimam conditione transfugiturus. Tandem res itanobis patuit, ut cum Soncinum deseruerit, literis Cremoni Gubernatoris Andreae Dandolo, viri quidem ut animo, ita & consilio singulari, Cremonam cum Petachia profectus est. Quod cum Annibale diligentissimus sensit, statim illuc Castra trajicere, Soncinum in fidem suam recepit, moxque Urceos-novos obsidione circunsedit.

Interea Brixia molis ac pistrinis operatur pro Castrorum, & Urbis alimentis, in qua maxima rerum omnium caritate vivebamus. Quinetiam ad muros terreos, & scrobes ante moenia construendas omnes ferè accingebant, tanta amittendæ Urbis suspicione tenebantur.

Bertoldus Tadei Marchionis filius, juvenis sanè perhumanus, & armis peritrenuus, & Sanctus Gayardensis, is, quem nuper capitum in Bello Veronensi Annibal liberaverat, in subdium Urceorum-novorum demissi sunt. In cuius Oppidi tutela erant tres Praefecti militares egregii, Johannes Villanus, Anastasius & Homodarmus cum peditibus ferè tricentis.

Robertus Atheniensis, qui Paternum in Cremonensi pro Venetis servabat, collectis focus, Oppidum in suam potestatem dimisit, & ad Scipionem reversus est. Paternenses verò ad Annibalem subiit confugerunt.

Idibus Novembribus consultatum est ab Imperatore, & Legatis, si qua ratione Annibali obesse possent, cum ille in Oppidum obsidione cinctum tormenta locavisset, eti Oppidum qui tuebantur stipendiarii etiam tormentis responderent. Quinetiam interdum egrediebantur cum hostibus pugnaturi; qui tam viriliter pugnabant, ut Bartholomæum Quartierum Annibal Præfectum militarem perstre-

A nuum, & alios equites complures in Oppidum captos traherent. Nuncii continuè ab his, qui Urceos tutantur, cum literis hujus sententiae dimittuntur. Annibalem aliam Gradaram invenisse, unde ab obsidione suo cum dedecore reversus est. Nihil esse, quod Veneti dubitare possint, sepe Urceos-novos annum defensuros, nihil eis defieri, viatum esse inundatissimum, & reliqua, quæ sunt ad Oppidi defensionem necessaria.

Dum hæc aguntur, Pontifex Maximus Italiæ Principibus pacem indicit sub indignatione Pontificia, cui rei omnes assensu sunt; quam quidem ob rem Principum, & Rerum publicarum Legati Romæ apud Pontificem Maximum non de pace, sed de pacis conditio ne confabulantur, quandoquidem magno fæse Justice, & iustâ quisque causâ tueatur. Sed videor, nec pacem inter Christianos Principes conciliari, nec Barbaris bellum in dici, tanta est hominum negligencia, insolentia Principum, & Religionis inobservantia.

Barbarus interea locupletatur, Græciam omnem redigit in servitutem, & de discordia Christianorum triumphat; quod nisi Dei nostri bonitas, & Iesu Christi clemens providet, cum diligentia Pontificis Maximi, Viri quidem sanctissimi, & tranquille pacis Christianorum amantissimi, certè scio Barbaros in Italiam venturos in patriæ dedecos, & Christianæ Religionis diminutionem.

Orlandinus Martinenghus adolescentis (ita mihi Diu faveant), & animo magnus, & armis egregius, invito patre, ad Annibalem, cum acie, cui Praefectus erat, transfugit.

Apud Soncinum Annibalis Pabulatoris Capuanus, & Petachia drepente invaserunt, ac non prius Cremonam reversi sunt, quam tricenti & triginta Pabulatorum equi caperentur.

Dum hæc sunt, Exercitus utriusque Imperatoris pro parte dissolvuntur; nam & Annibal partem militia cum omnibus ferè impedimentis ad hyemandum præmitit, paucis pro Urceorum-novorum obsidione reservatis, qui positis undique tabernaculis magna cum patientia inediæ, frigoris, & tempestatis secum viventer. Et Scipio ad rem bonam, utilemque agendum (ut consultantes Legati, & Duces consuluerant) apud villam Verulam prope Rezate ad mille passus, cum paucis, & domesticis quidem restiterat, Pabulatorum, rerumque omnium pœne genus, ac nimborum, & tempestatis insolentis patientissimus. Ceteros verò domesticos apud Salodium hybernare contemserat. Cohortes autem per villas Benaci lacus, qui est (ut ita dixerim) Brixia Urbis portus, & refugium; sed ingens aëris tempestas consilium Scipionis interruptus.

Sexto Kal. Decembrias, Duatores, qui Urceos defendebant, cum Annibale conditionem accepere, ut re militum, & Oppidanorum salva, Oppidum in ejus dictione deveniret, quandoquidem mori forent tormentis ita dejecti, quod hostes secum pari pugna concerterent, effentque spe subsidiorum privati, nec ullum tormentis remedium adhiberi posset. Quorum istu Anastasius Praefectus, meā quidem fententia, egregius lethaliter fauciatus erat, & nonnulli milites, & Oppidanæ decubuerant. Hæc Urceorum perditio attulit magnam Brixianibus calamitatem, qui solliciti antemuralibus Urbis indulgebant cum tanta rerum penuria, ut quamplurimi pauperes, & rerum inopes ad alia fæse loca cum familiis suis transferrentur.

Sed